

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII DLA KLASY 6 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Oparte na Programie nauczania geografii w szkole podstawowej - Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic; Edycja 2024

Wymagania na poszczególne oceny

na ocenę dopuszczającą (2)

na ocenę dostateczną (3)

na ocenę dobrą (4)

na ocenę bardzo dobrą (5)

na ocenę celującą (6)

1. Współrzędne geograficzne

Uczeń:

- wskazuje na mapie/globusie podstawowe elementy siatki geograficznej (równik, wybrane południki, półkule) oraz symbole kierunków geograficznych;
- wyjaśnia ogólny cel stosowania współrzędnych geograficznych.

Uczeń:

- wymienia cechy południków i równoleżników oraz podaje ich wartości w miarach kątowych;
- definiuje pojęcia: szerokość i długość geograficzna oraz rozciągłość południkowa i równoleżnikowa.

Uczeń:

- odczytuje i odszukuje punkty oraz obiekty na mapie (w tym drogowej) na podstawie podanych współrzędnych geograficznych.

Uczeń:

- określa położenie matematyczno-geograficzne obszarów i punktów na mapach (m.in. mapie Europy).

Uczeń:

- oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową wybranych obszarów.

2. Ruchy Ziemi

Uczeń:

- wymienia ciała niebieskie i planety Układu Słonecznego;
- definiuje górowanie Słońca i określa czas ruchu obrotowego;
- demonstruje ruch obrotowy i obiegowy na modelach;
- wskazuje daty pór roku i strefy oświetlenia na mapie.

Uczeń:

- wyjaśnia astronomiczne pojęcia i odróżnia gwiazdę od planety;
- wymienia główne cechy i następstwa ruchu obrotowego (dzień i noc) oraz obiegowego (pory roku);
- wymienia nazwy stref oświetlenia Ziemi.

Uczeń:

- rozpoznaje ciała niebieskie na ilustracjach;
- opisuje wędrówkę Słońca i oświetlenie Ziemi na początku pór roku astronomicznych;
- wyjaśnia podstawy wyróżniania stref oświetlenia Ziemi.

Uczeń:

- opisuje budowę Układu Słonecznego;
- wyjaśnia wpływ kąta padania promieni słonecznych na cień;
- tłumaczy różnice w czasie słonecznym i strefowym, omawia linię zmiany daty oraz zjawisko dnia i nocy polarnej.

Uczeń:

- omawia wieloaspektowy wpływ ruchu obrotowego na zjawiska czasowe i przyrodnicze;
- określa czas na mapie stref czasowych;
- wykazuje powiązania między ruchem obiegowym a zróżnicowaniem stref klimatycznych i krajobrazowych.

Wymagania na poszczególne oceny

na ocenę dopuszczającą (2)	na ocenę dostateczną (3)	na ocenę dobrą (4)	na ocenę bardzo dobrą (5)	na ocenę celującą (6)
3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy				
Uczeń: • lokalizuje Europę (granice, akweny, krainy); • wymienia zjawiska wulkaniczne Islandii; • wskazuje strefy/typy klimatyczne oraz pojęcie gęstości zaludnienia; • podaje przykłady największych metropolii i państw starzejących się; • wskazuje na mapie i wymienia wszystkie państwa Europy oraz ich stolice.	Uczeń: • omawia umowną granicę Europa-Azja; • przedstawia cechy klimatów z wykorzystaniem klimatogramów; • wskazuje państwa po przemianach 80./90. XX w.; • wymienia przyczyny migracji i elementy krajobrazu wielkomiejskiego.	Uczeń: • opisuje ukształtowanie rzeźby Europy i geologię Islandii; • analizuje strukturę płci i wieku (piramidy ludności); • wymienia wady i zalety życia w metropoliach (Paryż, Londyn); • porównuje miasta europejskie z globalnymi.	Uczeń: • porównuje rzeźbę różnych regionów Europy i zjawiska geotermalne (wulkany, gejzery); • omawia wpływ prądów morskich i rzeźby na klimat; • porównuje piramidy państw młodych i starzejących się; • ocenia znaczenie Londynu i Paryża w świecie.	Uczeń: • wyjaśnia rzeźbotwórczą rolę lądolodu w Europie; • tłumaczy przyczyny zróżnicowania klimatycznego na tych samych szerokościach; • analizuje rozwiązania problemu starzenia się społeczeństw; • ocenia rolę UE w zmianach gospodarczo-społecznych oraz skutki migracji (w tym nielegalnych).
4. Gospodarka Europy				
Uczeń: • wymienia zadania rolnictwa i przemysłu oraz definicję pól; • wskazuje wyroby francuskie; • rozpoznaje odnawialne i nieodnawialne źródła energii; • wymienia walory turystyczne Europy Południowej.	Uczeń: • wskazuje czynniki rozwoju i gałęzie nowoczesnego przemysłu we Francji; • określa wady/zalety oraz uwarunkowania struktury produkcji energii w Europie; • wymienia walory kulturowe i elementy infrastruktury turystycznej.	Uczeń: • charakteryzuje nowoczesny przemysł Francji; • omawia ewolucję wykorzystania źródeł energii w XX i XXI wieku (z wykresów); • omawia znaczenie turystyki w krajach europejskich (wskaźniki i diagramy).	Uczeń: • analizuje rolę usług i przemysłu zaawansowanych technologii we Francji (statystyki PKB); • omawia transport, plusy i minusy elektrowni jądrowych oraz ekologiczne skutki produkcji prądu; • określa wpływ turystyki na rynek pracy.	Uczeń: • dokonuje syntezy i oceny znaczenia nowoczesnego przemysłu oraz usług na przykładzie Francji; • analizuje zależność pomiędzy środowiskiem przyrodniczym a strukturą wyboru źródeł energii w Europie.
5. Sąsiedzi Polski				
Uczeń: • wskazuje sąsiadów Polski na mapie oraz obszary surowcowe (Rosja, Ukraina); • wymienia główne atrakcje, walory i gałęzie przemysłu u sąsiadów; • lokalizuje Ukrainę; • podaje przykłady współpracy i euroregionów.	Uczeń: • omawia przemysł Niemiec (zabytki UNESCO) i cechy przyrodnicze sprzyjające gospodarce Ukrainy; • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Rosji; • przedstawia stosunki Polski z sąsiadami.	Uczeń: • analizuje przekształcenia przemysłowe i strukturę zatrudnienia w Niemczech; • charakteryzuje szerzej środowisko naturalne i walory Czech, Słowacji, Litwy i Białorusi; • tłumaczy przyczyny ubytku ludności na Ukrainie.	Uczeń: • omawia sektor kreatywny i strukturę przemysłu Nadrenii (Niemcy); • porównuje środowisko i walory przyrodnicze wybranych sąsiadów; • diagnozuje przyczyny i bezpośrednie skutki konfliktów na Ukrainie; • opisuje bieżące relacje polityczno-gospodarcze.	Uczeń: • ocenia i udowadnia pozycję Niemiec jako potęgi gospodarczej; • analizuje gospodarcze konsekwencje konfliktów zbrojnych dla Ukrainy; • przygotowuje autorski projekt o euroregionach; • uzasadnia konieczność pielęgnowania poprawnych stosunków międzynarodowych.